

*BURSA SZKOLNA
W ŁOSICACH*

PROGRAM WYCHOWAWCZY

*BURSA SZKOLNA
W ŁOSICACH*

*Przeznaczony do realizacji
W latach 2015 - 2018*

Program Wychowawczy

*realizowany w Bursie Szkolnej w Łosicach na lata 2015– 2018 został
opracowany przez:*

*mgr Krzysztofa Chwedorczuka
mgr Wiesławę Chwedoruk
mgr Jacka Kulika*

*Program Wychowawczy uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dniu 30.09.2015r.
i zatwierdzony do realizacji w na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, w dniu 30.09.2015r.
Protokół nr.....*

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	4
3. ZADANIA BURSYP.....	5
4. ZADANIA WYCHOWAWCY.....	6
5. OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY.....	7
6. DZIAŁALNOŚĆ MŁODZIEŻOWEJ RADY BURSYP.....	8
7. FORMY REALIZACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO.....	9
8. TRADYCJE, ZWYCZAJE, IMPREZY BURSYP.....	9
9. MODEL WYCHOWAWCY.....	10
10. OCZEKIWANE CECHY ABSOLWENTA BURSYP SZKOLNEJ.....	11
11. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI.....	12
12. WSPÓŁPRACA BURSYP I JEJ DYREKTORA Z SAMORZĄDEM TERYTORYALNYM	13
13. EWALUACJA PROGRAMU.....	13
14. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	14

*„Nie jesteśmy w stanie nauczyć ludzi wszystkiego,
możemy tylko pomóc,
by odkryli to we własnym wnętrzu.”*

Galileusz

1. WSTĘP

Fundamentem działalności każdej placówki oświatowej jest wszechstronny rozwój młodego człowieka. Jest on celem działalności edukacyjnej i wychowawczej nauczycieli i pedagogów, którzy poza przekazaniem wiedzy powinni wykształcić u młodych ludzi umiejętność praktycznego z niej korzystania oraz kształtować ich postawy moralne. Zadaniem wychowawców jest wspieranie rodziny w jej funkcji wychowawczej.

Celem ogólnym wychowania jest **rozwój osobowy młodego człowieka**, a podejście takie wymaga podmiotowego traktowania go, postrzegania jego godności, wolności, niepowtarzalności, praw i obowiązków. Młodzi potrzebują mądrych, świadomych, uczciwych, przyjaznych dorosłych, którzy pomogą im dokonywać samodzielnych wyborów i podejmować decyzje, które mogą zaważyć na całym ich życiu.

Bursa szkolna przejmuje w znacznym stopniu od rodziny funkcję opiekuńczo –wychowawczą na okres pobytu wychowanka w placówce. Funkcję tę realizuje w oparciu o program wychowania.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Podstawą prawną do wprowadzenia działań profilaktycznych w ramach programu oddziaływań profilaktycznych, stanowią:
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72
- Konwencja o Prawach Dziecka – art. 3,19,33
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 1996 r. nr 67, poz.329 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MEN z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
- Rozporządzenia MEN z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458) z późniejszymi zmianami
- Rozporządzenie MEN z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 10 z 2002r., poz. 96) z późniejszymi zmianami
- Rozporządzenie MEN z dnia 19 lipca 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartościach rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 121 z 2002 r., poz. 1037)
- Rozporządzenie MEN z dnia 15 stycznia 2001 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. nr 13 z dnia 23 lutego 2001 r., poz. 110);

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rozdział 1, art. 2,1;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii;
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 113, poz. 732)
- Rozporządzenie MEN z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. nr 24 z 2003 r., poz. 198).
- Program Wychowawczy i Statut Bursy Szkolnej w Łolicach

3. ZADANIA BURSY

- Opieka nad fizycznym i psychicznym rozwojem wychowanka.
- Przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia, odpowiedzialności za siebie i za innych.
- Wspieranie intelektualnego rozwoju wychowanka, (wyrównywanie jego szans edukacyjnych przez pomoc w pokonywaniu trudności w nauce.)
- Współpraca ze szkołą wychowanka, i innymi instytucjami oraz organizacjami wspierającymi pracę opiekuńczo – wychowawczą.
- Rozwijanie u wychowanków aktywności poznawczej, dostrzegania dobra i piękna świata.
- Stwarzanie warunków do rozwijania i pogłębiania zainteresowań młodzieży oraz kulturalnego spędzania czasu wolnego.
- Kształtowanie wśród młodych umiejętności prowadzenia dialogu, słuchania innych i tolerancji wobec poglądów innych ludzi.
- Kształtowanie u wychowanków pożądanych społecznie postaw moralnych, i umiejętności dokonywania odpowiednich wyborów.
- Promowanie wśród młodych postaw prozdrowotnych
- Kształtowanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacjach kryzysowych (pożary, powódzie, katastrofy komunikacyjne, epidemie).
- Ochrona młodzieży przed wszelkimi formami przemocy.
- Zapobieganie powstawaniu zjawiska agresji i patologii wśród młodzieży.

- Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki, poprzez objęcie budynku i terenu placówki nadzorem kamer.
- Rozwijanie samorządności wychowanków.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej - regionalnej, narodowej, europejskiej.

4. ZADANIA WYCHOWAWCY

1. Rozwijanie u wychowanka :

- wrażliwości estetycznej,
- indywidualnych zdolności twórczych,
- motywacji do ustawicznej i systematycznej nauki,
- pozytywnego patrzenia na świat i siebie,
- tolerancji dla ludzi innych (chorych, niepełnosprawnych, starszych, różnych ras i kultur),
- szacunku dla pracy innych i swojej,
- szacunku dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego,
- aktywności twórczej,
- motywacji do poszukiwania własnych wzorców.

2. Pobudzanie wychowanka do :

- aktywności poznawczej,
- otwartości wobec innych,
- działania w różnych sytuacjach,
- formułowania samodzielnych wniosków i sądów,
- samorządności.

3. Wzmacnianie u wychowanka :

- poczucia własnej wartości,
- poczucia związku z domem, rodziną i społecznością bursy,
- poczucia odpowiedzialności za treść, formę i estetykę wypowiedzi,
- postawy sprzeciwu wobec wszelkich przejawów zła.

4. Kształtowanie u wychowanka :

- empatii,
- asertywności,
- umiejętności pracy w zespole,
- umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji,
- umiejętności pełnienia ról społecznych,
- pozytywnych nawyków,
- zainteresowania czytelniczego i kulturalnego,
- umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- zachowań prozdrowotnych,
- zachowań proekologicznych.

5. OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY

1. Zapoznanie wychowanków i rodziców z aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie placówki.
2. Poznanie wychowanka i jego środowiska rodzinnego poprzez:
 - a) obserwację wychowanka podczas jego pobytu w bursie
 - b) indywidualne kontakty z rodzicami
3. Troska o stan zdrowia wychowanka, czuwanie nad jego higieną osobistą oraz dbanie o należyte odżywianie i warunki pobytu.
4. Zapewnienie wychowankowi bezpieczeństwa, otaczanie go indywidualną opieką, poprzedzone rozpoznaniem jego osobowości i zainteresowań, a także pozycji w grupie.
5. Przygotowanie wychowanka do pełnienia różnych ról społecznych i określonych funkcji w rodzinie (odróżnienie rodziny zdrowej od patologicznej i w związku z tym właściwe określenie i dobór celów i metod wychowawczych).
6. Stwarzanie właściwych stosunków interpersonalnych w grupie poprzez kształtowanie postawy poszanowania odrębności przekonań i poglądów, aktywności, odpowiedzialności, samodzielności, a także realizowanie wspólnie z wychowankami i rodzicami planu pracy wychowawczej.
7. Diagnozowanie na bieżąco sytuacji wychowawczej w grupie, rozpoznawanie nieformalnych struktur.

8. Umiejętne nagradzanie i karanie wychowanków.

9. Dostarczanie rodzicom wiedzy pedagogicznej (w razie potrzeby korzystanie z pomocy instytucji wspierających pracę opiekuńczo - wychowawczą).

10. Zaplanowanie i realizacja pracy z grupą poprzez:

- odpowiednio dobraną tematykę zajęć uwzględniającą potrzeby i rozwój osobowości powierzonych wychowanków,
- stosowanie urozmaiconych form pracy z wychowankami i rodzicami: dyskusje, ankiety, indywidualne rozmowy, wycieczki, filmy, wywiady, spotkania z ciekawymi ludźmi, zawody sportowe, itp.,
- spotkania integrujące grupę,
- wspólne zajęcia i wdrażanie do pracy zespołowej oraz do samodzielnych działań,
- wdrażanie samorządów grupowych do aktywnego działania, uczenie samodzielności w podejmowaniu decyzji, odpowiedzialności za powierzone zadania, przedsiębiorczości itp.
- rozpatrywanie spraw trudnych na posiedzeniach Rady Pedagogicznej Zespołu Placówek Oświatowo-Wychowawczych.

11. Współpraca z wychowawcami klas, do których uczęszczają wychowankowie.

12. Wychowawca jest rzecznikiem spraw wychowanków w kontaktach z innymi osobami i instytucjami.

6. DZIAŁALNOŚĆ MŁODZIEŻOWEJ RADY BURSY

Samorząd młodzieży jest to cała społeczność wychowanków naszej bursy. Jej przedstawicielem jest Młodzieżowa Rada Bursy wyłoniona w demokratycznych wyborach z grona wychowanków.

Zadania Młodzieżowej Rady Bursy:

1. Reprezentowanie wychowanków przed dyrektorem i Radą Pedagogiczną ZPOW.
2. Aktywne uczestniczenie w życiu bursy.
3. Organizowanie lub współorganizowanie imprez kulturalno – towarzyskich.
4. Działalność dobroczynna na rzecz innych.

7. FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO BURSĄ SZKOLNEJ

1. Rozmowy indywidualne z wychowankami.
2. Ankiety.
3. Wywiady.
4. Apele.
5. Zajęcia otwarte.
6. Konkursy.
7. Wycieczki krajoznawcze.
8. Spotkania i pogadanki z przedstawicielami instytucji życia społecznego.
9. Propagowanie zdrowego trybu życia – zdrowe odżywianie (urozmaicenie posiłków, kulturalne spożywanie posiłków), ubiór odpowiedni do pogody, higiena osobista.
10. Systematyczne zajęcia sportowe.
11. Profilaktyka uzależnień i zachowań przestępczych.
12. Profilaktyka agresji i przemocy.
13. Profilaktyka różnych chorób.
14. Pedagogizacja rodziców – rozmowy indywidualne.
15. Ćwiczenia zachowań w sytuacjach kryzysowych (np. zagrożenie życia, pożar, powódź).
16. Stosowanie systemu nagradzania i karania.
17. Prace na rzecz środowiska.

8. TRADYCJE, ZWYCZAJE, IMPREZY BURSY

TRADYCJE:

1. Przyjęcie nowych wychowanków w poczet społeczności bursy – Otrzęsiny.
2. Pożegnanie absolwentów.

ZWYCZAJE:

1. Dzień Chłopca.
2. Święto Edukacji Narodowej.

3. Zaduszki
4. Andrzejkki.
5. Spotkanie bożonarodzeniowe.
6. Walentynki.
7. Dzień Kobiet.

IMPREZY

1. Sprzątanie świata.
2. Dzień Ziemi.
3. Święto warzyw i owoców.
4. Majówka zdrowotna.
5. Karaoke.
6. Światowy Dzień Książki.
7. Konkurs na najczystszy pokój.
8. Konkursy tematyczne.
9. Piknik Rodziny.

9. MODEL WYCHOWAWCY

1. Doskonale zna wychowanka.
2. Zwraca uwagę na jego osiągnięcia.
3. Umiejętnie nagradza i karze.
4. Dostrzega nawet najmniejszy sukces.
5. Zauważa wyjątkowe umiejętności i zdolności wychowanka.
6. Uczy przeżywać satysfakcje z tego, co osiągnął.
7. Kształci postawę twórczą.
8. Przekonuje o możliwości wykonania zadania.
9. Toleruje jego inność.
10. Uważnie słucha wychowanka.
11. Potrafi z nim rozmawiać.

12. Zaznajamia wychowanka ze swoimi celami i wymaganiami, akceptuje inność celów wychowanka.
13. Daje wychowankowi szansę poprawy.
14. Reaguje na niewłaściwe zachowania wychowanka, umiejętnie wpływa na zmianę jego postawy.
15. Dbą o jego zdrowie i bezpieczeństwo.
16. Wspiera wychowanka w sytuacjach dla niego trudnych.
17. Współpracuje z rodziną i szkołą wychowanka oraz instytucjami wspierającymi pracę opiekuńczo – wychowawczą placówki.
18. Kształtuje pozytywne postawy wychowanka w stosunku do innych ludzi i otaczającego świata.

10. OCZEKIWANE CECHY ABSOLWENTA BURSY SZKOLNEJ

1. Jest aktywny i kreatywny.

Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca swój czas i które stara się rozwijać. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w różnych jego odmianach.

2. Jest otwarty i komunikatywny.

Chętnie i skutecznie nawiązuje komunikację, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Liczy się z potrzebami innych. Umie rozwiązywać konflikty bez agresji, potrafi radzić sobie z porażkami i niepowodzeniami.

3. Jest odpowiedzialny i samodzielny.

Wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Docenia sukcesy, ale i akceptuje porażki. Odważnie podejmuje wyzwania. Napotykając problem stara się go rozwiązać poszukując najkorzystniejszego dla siebie i innych rozwiązania. Jeśli trzeba, zwraca się o pomoc do osób trzecich i instytucji w swoim środowisku i korzysta z niej. Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności za efekty swej aktywności. Potrafi zorganizować pracę własną i zespołu.

4. Jest ciekawy świata.

Jest świadomy potrzeby i posiada umiejętność uczenia się przez całe życie. Chętnie rozszerza zasób swojej wiedzy korzystając z różnych źródeł.

5. Jest krytyczny.

Potrafi selekcjonować i porządkować zdobyte informacje i ocenić ich przydatność do określonego celu. Potrafi właściwie ocenić zachowania swoje i innych.

6. Jest rozważny.

Zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi sobie z nimi radzić. Modyfikuje swoje zachowania. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny.

7. Jest prawy i uczciwy.

Rozróżnia dobre i złe czyny w oparciu o system wartości obowiązujący w jego otoczeniu. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.

8. Jest tolerancyjny.

Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym. W każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.

9. Jest sumienny i punktualny.

Dotrzymuje terminów. Umie zaplanować swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych ludzi. Wywiązuje się ze swych obowiązków i powierzonych zadań.

10. Jest życzliwy i troskliwy.

Chętnie pomaga ludziom, zwłaszcza starszym, młodszym i niepełnosprawnym. Umiejętnie współżyje i współpracuje z innymi dla osiągnięcia wspólnych celów. Dostrzega problemy ekologiczne w najbliższym otoczeniu i aktywnie im przeciwdziała

11. Jest kulturalny.

W kontaktach z innymi przestrzega zasad kultury zachowania i wypowiedzi. Umie opanowywać negatywne emocje.

11. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Rodzice i wychowawcy współpracują ze sobą w sprawach wychowania ich dzieci. Podstawą tej współpracy powinno być rozsądne partnerstwo, oparte na wzajemnym poszanowaniu praw i obowiązków.

Rodzice mają prawo do:

1. Wglądu do programu wychowawczego placówki i wyrażania swojej opinii o nim.
2. Określania i współdecydowania o celach, metodach i formach poprzez wyrażanie opinii.
3. Uzyskiwania informacji i pomocy w sprawach wychowania od wychowawcy, kierownika bursy i dyrektora ZPOW.
4. Sugerowania metod wychowawczych dotyczących ich dziecka.

Współpraca z rodzicami przybiera następujące formy:

1. Kontakty indywidualne (wychowanek – wychowawca – rodzic).
2. W nagłych przypadkach - pisemne lub telefoniczne wezwania rodziców do bursy.
3. Sporządzanie notatek o ich dziecku i udostępnianie podczas spotkań.
4. Wręczanie rodzicom listów pochwalnych za wzorowe zachowanie, właściwą postawę wobec nauki, pracy na rzecz bursy i środowiska oraz aktywność twórczą ich dzieci.
5. Podziękowania dla rodziców w formie: listów gratulacyjnych, dyplomów, podziękowań na forum bursy.

12. WSPÓŁPRACA BURSY I JEJ DYREKTORA Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNM

1. Dyrektor ZPOW przedstawia problemy wychowawcze i obiektu na sesjach Rady Powiatu Łosickiego i posiedzeniach Komisji Oświaty przy tej Radzie, a w razie potrzeby współpracuje z samorządem miasta.
2. Bursa jest zobowiązana realizować zamierzenia wychowawcze Powiatu Łosickiego.

13. EWALUACJA PROGRAMU

Program Wychowawczy stanowi kontynuację poprzedniego programu i podlega ewaluacji. Ewaluacji dokonują wszyscy wychowawcy. Z wnioskami zapoznaje się Radę Pedagogiczną, rodziców i wychowanków.

Na każdym etapie realizacji programu wychowawczego należy szukać odpowiedzi na pytanie czy i jak podjęte działania wpłynęły na wychowanków, ich wiedzę, umiejętności i postawy. Czy osiągamy założone cele programu. Przynajmniej częściowej odpowiedzi na te pytania dostarczyć może:

- analiza wyników ankiet przeprowadzanych wśród wychowanków i ich rodziców;
- udział wychowanków w różnego rodzaju imprezach i przedsięwzięciach organizowanych na terenie bursy i poza nią;
- własna inicjatywa wychowanków i podejmowanie działań;
- analiza trudnych przypadków wychowawczych, podejmowanych działań zaradczych i postępów w tym zakresie;
- działalność samorządowa w grupie, bursie i poza nią;
- rozmowy i wywiady z wychowankami, ich rodzicami i nauczycielami;
- obserwacja zachowań wychowanków w różnych sytuacjach typowych i nowych.

14.POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program ma charakter otwarty i podlega ewaluacji.

Wychowawcy, aby realizować go skutecznie i „z duchem czasu”, uczestniczą w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego, podnoszących ich wiedzę i umiejętności pedagogiczne.

Z treścią programu wychowawczego powinni zapoznać się wychowankowie, rodzice i nauczyciele.

Program wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną.